

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6P/233/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4318203896
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4318203896.15

Uznesenie

Okresný súd Levice vo veci starostlivosti o mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, z rodičov: C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX, E. a F. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. D. XX/XXX, H., v konaní zastúpený JUDr. Zuzanou Balogovou, advokátkou so sídlom Madačova 7, Ružomberok, o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletým dieťaťom a o nariadenie výchovného opatrenia, o trovách konania, takto

rozhodol:

I. Matka je p o v i n n á nahradiť trovy štátu vo výške 286,08 eur do 90 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.

II. Otec je p o v i n n ý nahradiť trovy štátu vo výške 286,08 eur do 90 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom zo dňa 30.06.2022 č. k. 6P/233/2018-490 súd rozhodol:

I. Návrh matky na zákaz styku otca s mal. A., XX.XX.XXXX sa z a m i e t a .

II. Konanie o uloženie výchovného opatrenia sa z a s t a v u j e .

III. Každý z rodičov je p o v i n n ý nahradiť trovy štátu vzniknuté znaleckým dokazovaním vo výške 286,08 eur do 90-tich dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Návrh na prerušenie konania sa z a m i e t a .

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 29.11.2022 č. k. 12CoP/53/2022 – 569 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. potvrdil a vo výrokoch III. a V. zrušil a vec v tejto

časti vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. (Protí výrokom II. a IV. odvolanie podané nebolo – pozn. súdu).

3. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí poukázal na to, že súd prvej inštancie výrok III. rozsudku, ktorým uložil každému z rodičov povinnosť nahradiť trovy štátu vzniknuté znaleckým dokazovaním vo výške

286,08 eur. t. j. po polovici z celkovej výšky trov do 90 dní od právoplatnosti rozsudku, nijako nezdôvodnil a to ani z hľadiska právnej normy, podľa ktorej rozhodol a ani z hľadiska vlastného hodnotenia.

4. Otec cestou právnej zástupkyne v odvolaní proti výrokom III. a V. poukázal na to, že v konaní súd rozhodoval o návrhu matky na zákaz styku s dcérou, ktorý zamietol. Nebol preto daný dôvod, aby bol aj on zaviazaný na náhradu trov štátu za znalecký posudok. Znalkyňa uviedla, že maloletá je vo výchovnom prostredí matky priamo aj nepriamo ovplyvňovaná proti svojmu otcovi a je potrebné upraviť styk otca s dcérou, pričom odporučila rodičom urýchlene absolvovať intenzívny kurz rodičovskej terapie a poradenstva. Znalecké dokazovanie tak podporilo jeho návrh na úpravu styku, čo matka odmietala a na súd sa dostavila a až po tom, ako on vzal svoj návrh na úpravu styku späť. Vzhľadom na celkové závery posudku a postoj matky otec vníma krajne nespravodlivo, aby niesol náklady znaleckého dokazovania. On svoj návrh na úpravu styku zobral späť len v dôsledku správania sa matky, ktorá ho obvinila dokonca z trestnej činnosti a akúkoľvek zmenu v zdravotnom stave detí pripisuje jemu, hoci on nie je s nimi v kontakte už niekoľko rokov. Čo sa týka výroku V. o tom, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, súd neskúmal, či nie sú splnené podmienky v zmysle § 55 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“). V tomto prípade bolo spravodlivé, aby jemu bola priznaná náhrada trov konania s ohľadom na to, že návrhu matky vyhovené nebolo a on sa už od roku 2017 súdnou cestou domáhal úpravy styku s dcérou, keďže matka tomu neustále bránila.

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa článku 3 ods. 1 Základných princípov CMP, ak sa právna vec nedá prejednať, rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa toho ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec, čo do obsahu a účelu, najbližšiu k posudzovanej právnej veci.

7. Podľa článku 3 ods. 2 CMP, ak takéhoto ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by prijal, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

8. Podľa § 49 ods. 1, 2, 3 CMP, účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát. Súd môže uložiť účastníkovi, u ktorého nie sú podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov, aby zložil preddavok na trovy dôkazu, ktorý navrhol alebo ktorý nariadil súd o skutočnostiach ním uvedených alebo v jeho záujme. Spoločné trovy platia účastníci podľa pomeru účasti na veci a na konaní.

9. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 53 CMP, v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkovi, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkovi, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

11. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

12. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

13. Podľa § 58 ods. 1 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

14. O náhrade trov prvostupňového konania rozhodol súd podľa § 52 CMP a náhrade trov odvolacieho konania podľa § 52 CMP s použitím § 396 ods. 1 CSP, nakoľko v konaní nezistil dôvod, pre ktorý by bolo možné náhradu trov konania uložiť niektorému z jeho účastníkov. V konaniach podľa

Civilného mimosporového poriadku je priznanie nároku na náhradu trov konania výnimočné, keď Civilný mimosporový poriadok normuje všeobecné pravidlo o náhrade trov, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Z daného pravidla existujú dve výnimky, a to § 53 CMP, ktorý priznáva v ňom taxatívne stanovených prípadoch nárok na náhradu trov konania podľa zásady úspechu vo veci za kumulatívneho splnenia podmienky, že to možno spravodlivo požadovať, a v súlade s § 55 CMP, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, a to aj v konaniach nevymenovaných v § 53 CMP. Aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy za predpokladu, že je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Ak súd vyhodnotí, že je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, môže priznať nárok na náhradu trov konania v akomkoľvek konaní podľa CMP. V porovnaní s ustanovením § 53 CMP rozhodujúcim kritériom pre priznanie náhrady trov konania nie je úspech v konaní. Pri hodnotení kritéria spravodlivosti s ohľadom na okolnosti prípadu, súd nezohľadňuje len osobné a majetkové pomery účastníkov, relevantné sú práve okolnosti prejednávanej veci. Aj v prípade, že sú splnené podmienky podľa § 53 CMP alebo § 55 CMP, je ponechaný na vôľu účastníka, či si takýto nárok na náhradu trov konania uplatní alebo nie. Uplatnenie nároku na náhradu trov konania je predpokladom jeho priznania. Otec navrhol matku zaviazat' k náhrade trov konania v rozsahu 100 % dôvodiac tým, že s maloletou nebol v kontakte od r. 2017. Matka bránila akémukoľvek styku. Snaha domôcť sa aspoň nejakej formy styku s dcérou ho stála množstvo času aj finančných prostriedkov. Podstatným je, že súd návrhu matky na zákaz styku otca s dcérou v konečnom rozhodnutí nevyhovel. Sám sa snažil všetkými zákonnými prostriedkami kontaktu s maloletou. V tomto prípade je podľa neho spravodlivé, aby mal nárok aspoň na náhradu trov konania, ktoré mu v dôsledku postoja matky vznikli. I keď mu ani prípadná náhrada trov nenahradí čas o ktorý prišiel, ale bude aspoň istou spravodlivou kompenzáciou trov vzniknutých v dôsledku postoja matky a jej prístupu k rovnosti rodičov a nerešpektovaniu práv druhého rodiča.

15. V prejednávanej veci bol styk otca s mal. dieťaťom uznesením tunajšieho súdu dňa 15.05.2018 č. k. 10P/13/2017 – 269 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 19.11.2018 č. k. 9CoP/47/2018 – 395 predbežným opatrením zakázaný do právoplatného skončenia konania. Dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia bola skutočnosť, že mal. A., u ktorej je diagnostikovaný aspergerov syndróm elektívny mutizmus, poruchy správania, úzkosť, prežila silný traumatizujúci šok, keď sa otec dostavil na styk s dcérou so

synom svojej priateľky, ktorý v prítomnosti maloletej napadol matku dieťaťa. Z uvedeného dôvodu sa styk otca s maloletou nerealizoval.

16. Po oboznámení sa s argumentáciou otca v časti náhrady trov konania súd uvádza, že tieto nenasvedčujú skutočnostiam, pre ktoré by bolo možné prijať záver, že priznanie náhrady trov konania je s ohľadom na ním uvádzané skutočnosti spravodlivé. Skutočnosť, že súd návrh matky na zákaz styku otca s maloletou zamietol, nezakladá nárok na náhradu trov konania, keďže konania podľa Civilného mimosporového poriadku nie sú vo vzťahu k náhrade trov konania ovládané zásadou úspechu a neúspechu tak, ako tomu je v konaní sporovom. Dôvodom absencie sankčného mechanizmu trov konania v týchto prípadoch je nejednoznačnosť nastavenia miery úspechu v konaní ako aj skutočnosť, že konanie možno začať aj bez návrhu. Súd tiež poukazuje na to, že otec si náhradu trov konania neuplatnil počas konania pred tunajším súdom, ale túto si uplatnil až v rámci konania odvolacieho, pričom súd o povinnosti nahradit' trovy konania okrem trov štátu, rozhoduje len na návrh.

17. Civilný mimosporový poriadok obsahuje ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od všeobecnej úpravy trov konania v CSP, pričom sa jedná aj o úpravu náhrady tzv. trov v mimosporových konaniach. V konaniach mimosporových platí vyšetrovacia zásada vyplývajúca z § 35 a 36 CMP, preto Civilný mimosporový poriadok počíta s eventuálnou možnosťou vzniku trov štátu, ktoré vzniknú v súvislosti s dokazovaním, o ktorých povinnosti nahradit' ich štátu súd rozhodne z úradnej povinnosti. Nakoľko CMP neobsahuje žiadne ďalšie ustanovenia o rozhodovaní súdu o náhrade trov štátu, je potrebné v súlade s vyššie citovaným článkom 3 ods. 1 a 2 princípov CMP aj na rozhodovanie o trovách štátu aplikovať ustanovenia CMP, ktoré sú do obsahu a účelu najbližšie posudzovanej právnej veci. V prejednávanej veci bolo uznesením zo dňa 22.07.2019 č. k. 6P/233/2018 – 65 nariadené znalecké dokazovanie znalcom z Odboru psychológia, Odvetvie klinická psychológia detí a dospelých. Ustanovenou znalkyňou F. I. H. F. bol vypracovaný písomný posudok, súdu doručený 24.10.2019. V konaní teda vznikli trovy štátu v súvislosti so znaleckým dokazovaním, keďže tieto neboli pokryté preddavkom ale odmena znalca bola

vo výške 572,16 eur hradená zo štátneho rozpočtu. Vzhľadom na to, že v mimosporových konaniach nie je možné hovoriť o úspechu alebo neúspechu niektorého z účastníkov konania, je potrebné trovy dokazovania, ktoré platil štát, považovať za spoločné trovy účastníkov konania, ktoré majú platiť podľa pomeru účastníctva na veci a na konaní, ktorý pomer v konaní súdu starostlivosti o maloleté dieťa je medzi rodičmi rovnaký. Aj v prípade rozhodovania o náhrade trov konania štátu je možné použiť § 55 CMP, a teda posúdiť vzhľadom na okolnosti prípadu, či je spravodlivé, aby trova konania, ktoré platil štát, nahradili všetci účastníci, alebo len niektorý z nich.

18. V prejednávanej veci súd rozhodoval o návrhu otca na styk s maloletou, pričom otec navrhoval upraviť jeho styk s dcérou a matka tento styk navrhovala zakázať. Na posúdenie vhodnosti realizácie styku i s poukazom na zdravotné znevýhodnenie maloletého dieťaťa, protichodné vyjadrenia rodičov a rodičovský konflikt, nariadil súd znalecké dokazovanie a to v záujme všetkých účastníkov konania, sledujúc riadne zistenie skutočného stavu vo veci. Až po podaní znaleckého posudku súd zamietol návrh matky na zákaz styku otca s maloletou (otec svoj návrh na úpravu styku vzal späť). Vzhľadom k tomu, že nariadené znalecké dokazovanie bolo v prospech všetkých účastníkov, tak rodičov ako i maloletej A. a ani jeden z účastníkov, a teda rodičov, nespĺňa podmienky na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov (z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 17P/104/2020, predmetom konania ktorého bolo zvýšenie výživného a konanie bolo právop. skončené 02.01.2023 vyplýva, že matka poberá opatrovateľský príspevok 608,44 eur a otec dosahuje čistú priemernú mzdu

703,78 eur) je spravodlivé, aby na úhradu trov štátu, ktoré vznikli v súvislosti so znaleckým dokazovaním, boli zaviazaní obaja rodičia, každý v rovnakom diele.

19. Pri rozhodovaní o lehote, v ktorej sú rodičia povinní nahradiť trovy štátu, súd prihliadol na výšku príjmu rodičov, z ktorého dôvodu im lehotu stanovil 90 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.